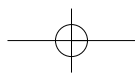
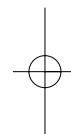

Diana Burazer

DRUGA KUĆA

Diana Burazer
DRUGA KUĆA

Knjižnica
JUTRO POEZIJE
Knjiga šesta

U r e d n i k:
Saša Meršinjak

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i sveučilišna knjižnica, Zagreb

UDK 821.163.42-1

BURAZER, Diana
Druga kuća / Diana Burazer – Zagreb:
Tribina Jutro poezije, 2003. – (Knjižnica Jutro poezije; knj. 6)

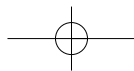
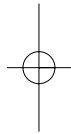
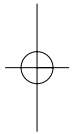
ISBN 953-97853-5-9

430114038

Diana Burazer

DRUGA KUĆA

GDJE JE ŠTO

KRALJEVA ZRCALA

Kralj je gol	11
Maska sigurnog hodača	13
Predstava	15
Način vladanja	17
Snake	19
Igra	21
Strategija	23
Jednom godišnje	25
Plášť	27
Zavist	28
Šahovski gubitnik	29

TKO GRADI OVU KUĆU

Tko gradi ovu kuću	33
--------------------------	----

ČETIRI ZAPISA

Zapis o spašavanju	37
Zapis o strahu	38
Zapis o kući	39
Zapis o vojniku	40

FILIGRANSKA POVIJEST

Filigranska povijest	43
----------------------------	----

DRUGA KUĆA

U predvorju	47
Druga kuća	49
Potruga za blagom	51
Nedovršen portret	53
Ljubomora	54

VODENA ZRCALA

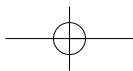
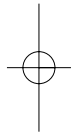
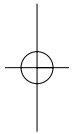
Hrid: autoportret	57
Suton	58
Noć	59
Jutro	60
Strah	61
Školjka	62
Križ	63
Zarobljenik	65

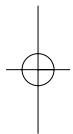
PRVI KVADRANT: HIPERBOLA

Nepoznato poznato	69
Hiperbola	70
Lakoća plovidbe	71

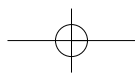
Moć sastavljanja	72
Eksponat	73
Navika	74
Način I	75
Način II	76
Način III	77
Prvi kvadrant: ljubav	78
Lopoči	79
Sve ove godine	81

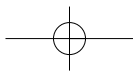
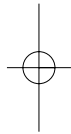
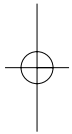

KRALJEVA ZRCALA

KRALJ JE GOL

Nije on običan kralj,
hoda i govori gotovo
kao njegov puk.

Nije debeo
ni ružan
i nikad ne nosi krunu
i ubojito žezlo
javno.

Nikada nije sam
(a kako i biti kralj ako si sam).
Iza njega,
umjesto plašta,
vuče se svita viših podanika.

Njegova vjerna
pokretna zrcala.

On se ogleda tek iz navike.
Zna
da mu novo odijelo dobro stoji,
zna i ono
što zrcala još ne znaju.

Ipak se ogleda
sa smiješkom,
jer i ona imaju svoju ulogu.

Golelim naporom
zadržavam dijete
da ne vikne.

MASKA SIGURNOG HODAČA

Prije izlaska iz automobila
njegov viši podanik daje mu
najnovije podatke
o temperaturi zraka,
o vlažnosti ulica kojima treba proći.
Obuva mu cipele s neprirodno visokom petom
i otvara vrata.
Već je položen crveni sag
koji pokriva neravnine
nastale od tuđih koraka.

Kralj, dok izlazi, uzima
masku sigurnog hodača.

Prije ulaska u kuću
njegov drugi viši podanik pali sva svjetla
i otvara vrata samo onih odaja
koje su pripremljene
da se mogu vidjeti.

Potencijetrom
kontrolira bljesak
na stvarima
i ljudima.

Prolazi Kralj
visok i zadovoljan.
Korak mu
odmjeren i snažan.
Maska na licu stoji čvrsto,
ne dopušta
iznenađenja.

PREDSTAVA

Jutros je Kralj odabrao
mene.
Sjedim mu podno nogu,
gleda me milo
govori sve ono što zna da želim čuti.
Mrzi moje neprijatelje,
koji strpljivo čekaju svoj trenutak
njegove pozornosti.

Zadivljuje njegova vještina da nas
pokorne i prilagodljive
drži u svojoj blizini.

Pokretom lijeve ruke
daje jedva primjetan znak
i žongleri
uzimaju rekvizite
odobrene za uporabu
toga jutra.

Pokušavamo zauzeti udobne položaje
u označenim naslonjačima.

Predstava počinje.

Pomno pratimo
raznobojne okrugle predmete
koji se okreću u zraku,
mijenjaju visinu,
razmak od
sigurnih ruku
onoga koji ih hvata.

Sve je već viđeno.
Sve predvidljivo.

I više ne razlikujemo
što je draž,
a što strah.

NAČIN VLADANJA

U knjigama piše
da je Njegova osnovna zadaća
osigurati blagostanje svojim podanicima,
o vojnim vještinama
ne piše ništa.
Za takva i slična pitanja
služe tajni savjetnici.

Ali što su mudre knjige
prema krvavoj povijesti
raznih kraljevina?
Što je naša povijest
prema silini trenutka
u kojem jesmo?

Umijeće kojim nas
Kralj naš drži
u nepoznavanju nas samih
daje mu neograničene manevarske mogućnosti.
Bez većih otpora
pomiče kuće,
lako premješta planine,
rijeke usmjerava u nova korita.

Kao nakon potresa
ne razaznajemo posve naše osjećaje
i nismo spremni donositi važne odluke.

Tako,
ostajemo.
I krećemo se polako
po novim strukturama tla
koje još uvijek
podrhtava
i prijeti.

SNAKE (*)

Nije bilo teško primijetiti da je
Kralj danas jako ljut.
Cijeli dan hoda po dvoru
lijevo
 desno,
lijevo
 desno.
Svita viših podanika slijedi ga
u stopu.

Odozgo gledano
nalik su zmiji u vrlo jednostavnoj
kompjutorskoj igri.
Izlomljena crta koja se produžava
i otežava kretanje.
Sve završava udarom u zid.

Kralj će onda krenuti ispočetka,
sam.
Na startnoj poziciji, u privremenom zatišju,
izvan obilježenog prostora,
obezglavljena svita stajat će dan-dva.
Pretvorena u minimalni oblik postojanja,
u točku,

čekat će prvu priliku da se ubaci
u ponovljenu igru.

Pokušavajući uhvatiti
nepredvidivi pravac kretanja
odvojene glave,
tijelo opet neće,
na vrijeme,
primijetiti fatalnu

o
k
o
m
i
c
u.

(*) – zmija

IGRA

Jučer je Kralj naredio da se podignu vješala.
Radili smo cijelu noć
u strahu.

Za koga se podižu,
nije odredio.

Nekolicina nas bilo je pod sumnjom.
Cio dan pokušavali smo se skriti.
Biti neprimijećeni,
još bolje zaboravljeni
taj dan
postao je oblik našeg življenja.
Povremeno bi izlazili iz tamnih kutaka dvora,
u grobnoj tišini
obavljali uredno svakodnevne poslove,
kako bi Kralj ipak znao da postojimo
i da bi mu
život bez nas bio drukčiji.

Ujutro je Kralj dao objavu.
Svi smo odahnuli,
čak i osuđenik.

Dalje je sve išlo uhodanim ritmom:
prije samog vješanja
otpočeli smo pripreme za obostrani linč,
podigli zidove u visini očiju,
uvukli se u ramena
i čekali.

Danima već nitko ništa ne govori.
Kadikad još
vjetar pokrene prijeteću napravu,
zanjiše je.
Zatim i to gibanje prestane,
i sve se umiri.

Trebalo bi ono ruglo demontirati,
reče Kralj onako usput,
ispijajući jutarnju kavu,
i namigne osuđeniku.

STRATEGIJA

Već smo nekoliko dana zabrinuti.
Kralj se povukao u odaje i ne znamo
je li bolestan
ljut
žalostan?
Je li mu dosta svih nas i
planira li, nedajbože,
ostavku.

Na sve smo spremni već godinama.
Imamo pripremljene ljekovite trave
za svaku bolest,
programirane akcije
za gotovo sve predviđene emocije
i nježne riječi u pričuvi
za koje vjerujemo da će ga sigurno vratiti.

Ne može on samo tako
odšetati i prestati biti kralj,
diskutiramo glasno
na neformalnom sastanku,
pogledavajući stalno prema
staklenim stepenicama
kojima obično silazi.

Kralj se,
udobno smješten u kožnom naslonjaču,
smješka.
Gasi monitore video uređaja,
odlaže slušalice
i obavlja sitne ispravke
na prethodnim planovima.
Pali novu cigaru
i nenajavljeno
dolazi.

Utihnuli smo.
Strah nije prestajao
i nakon što je
započeo razgovor
o vremenu.

JEDNOM GODIŠNJE

Jednom godišnje kreće se u nabavku
novih odora.

Nekoliko dana biraju se tkanine,
usklađuju se boje s bojama
upravo obnovljenih dvorskih odaja,
uzimaju mjere.

Kralj, koji je zbog toga zapostavio
druge poslove,
sve to zapisuje
i bilježnicu odlaže u tajni pretinac.
Zaključava ga
kao da se radi o životu i smrti,
a ne o običnim odorama.

Pod njegovim budnim okom
započinje krojenje.

Tih smo dana svi jednaki,
bez obilježja,
potpuno razodjenući
drhtimo.

Govorimo
kako je to od hladnoće,
ta prosinac je
i tome slično,
potajno priželjkujući

da Kralj pogodi
mjeru.

PLAŠT

Ustreptali roj zgusnutih točkica
nečujno klizi dvoranom.
Plašt!

Još neprilagođena
tom ritmu i brzini kretanja
posustajem negdje na začelju.
Ponekad,
u posebnim okolnostima,
što ovisi o prijelomu svjetla
u postavljenim zrcalima,
u roju, zaiskri
poneka
vlastitim sjajem.
Nakratko!

Uigran i pažljivo odmjeren
pokret ramena
gordog nositelja
u trenu
sve promjeni.

ZAVIST

Dok smo još koračali u grupi
relativno uspravni,
za druge ne znam,
ali
ja sam zavidjela osuđeniku
na njegovoj izdvojenosti.

Na njegovu
uzvišenom položaju

da bude
pod našom sumnjom,

možda nije kriv.

ŠAHOVSKI GUBITNIK

Ako mu oduzmemo
plašt,
sjajni pokrivač pod kojim se skriva,
i žezlo,
sivo koplje kojim nas plaši,
on postaje sasvim drugi čovjek.
Razgovara o običnim stvarima,
gleda filmove na televiziji
i smije se kao dječak.

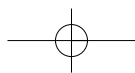
Možda
u svojim privatnim odajama,
daleko od prijestolja i svite,
upravo to i čini svaku večer.
Sa sinom igra šah sjedeći na podu,
dopušta mu
da ga često pobjedi.

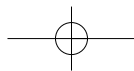
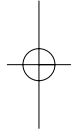
Mezimica mu sjedi u krilu
vuče za uši i čupa mu brk,
dopušta joj
da ga muči do bola.

Kako je dobro biti podanik,
kaže svojoj ženi
nasmiješeni šahovski gubitnik,
prije nego ugasi svjetlo
i zaspi
ispod baldahina.

TKO GRADI OVU KUĆU

TKO GRADI OVU KUĆU

Tko gradi ovu kuću,
nedostaju zidovi
za vješanje brižno uokvirenih godina,
police za odlaganje darovanih sitnica.

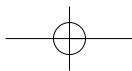
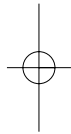
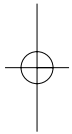
Nema ni prozora
na koje bi trebalo dolaziti sunce,
okna na koja se, u osami,
susreću blaga kiša i naša tuga.

Krov stoji u zraku.

Osjećaj
da je sve ostalo lako dopuniti
dugo nas drži u lažnoj nemoći.

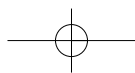
Ljudi, koji se već useljavaju,
teško opstaju na vjetrometini.

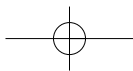
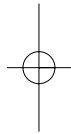
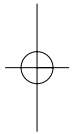
Tko gradi ovu kuću,
pita graditelj
gledajući u svoje ruke.

ČETIRI ZAPISA

ZAPIS O SPAŠAVANJU

Vrijeme je da se počnem spašavati.
Odlazem se
u zaobljene staklene prostore.
Stišćem, zatvaram.
Molim ne dirati,
ispisujem drhtavu naljepnicu.

Potom,
mirnoćom koju posjeduju
samo oni što se izdvoje,
uzimam mala prozirna tijela,
smještam ih na police
pored ovogodišnjih džemova.

Toplina
do
topline jeseni.

Neka se griju uzajamno,
neka se čuvaju od kvarenja
i zla,

izgovaram molitvu.

ZAPIS O STRAHU

Otvori vrata svog dvorišta
i osjeti hladnoću.
Grahorasto drvo zebnje,
začeto u petama,
počinje naglo rasti.
Od dodira mjesečine i sna u vrtu,
ili od nelagode povratka
nakon dugog izbivanja,
zatrese ramenima.
S vojničkog kaputa
skine
samo kišu.

Vrt je ipak ureden,
pomisli.
Koliko će trebati vremena
da se smjestim u taj mir?

Koračao je teško i nepotrebno dugo.
Približavanje zvuku iz kuće,
približavanje malim opasnim oštricama,
obnavljalo je njegov
početni strah.

ZAPIS O KUĆI

Velikim korakom prijeđe kućni prag.

Mrak na zidu

presječe svjetlost u zrcalu.

S ormara zamirišu jabuke.

ZAPIS O VOJNIKU

Prvo odloži svu opremu.

I odjeća,

što miriše na strah,

teško i bučno padne na pod.

On je podigne

ispravi svaki nabor

i odloži preko stolice.

Potom

pride zrcalu, gospodaru svjetla.

Izvadi svoju dušu i raspolovi je.

Prvu polovicu odloži uz oružje,

drugu nasloni blago na čistu postelju.

Dodir mjesečine i bjeline.

Svemir.

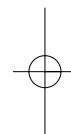
Sam,

u crti

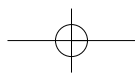
između dva svijeta,

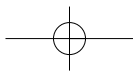
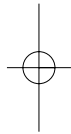
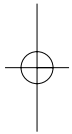
pridružuje se tužnoj koloni

svojih zarobljenika.

FILIGRANSKA POVIJEST

FILIGRANSKA POVIJEST

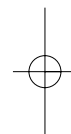
(Zagrebu)

Naša ljubav počela je jedne jeseni,
umjesto u dječju postelju
spustili su me u putni kovčeg.
Neprilagođeni i sretni
blago su kružili oko njega
govoreći:
ovo je naš dom
ovo je naš dom.

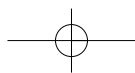
Tim smo kovčegom,
poslije,
prenosili slavonske šume na sunčani otok
krajem ljeta
lavandu pokušavali presaditi u hercegovačku zemlju.
Trošili se i polako nestajali.
I tako uporno
godinama.

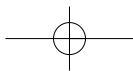
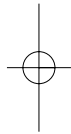
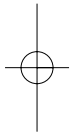
I sad je jesen.
Dolazim s otežanim kovčezima,
spuštam ih oprezno.
Ovlažem svoju filigransku povijest
na drago tlo.

I očekujem
glas plave tišine Zrinjevca
ili dalekog oca,
glas koji mi govori:
ovo je tvoja kuća.
Uđi.

DRUGA KUĆA

U PREDVORJU

Bila je to samo priprema za odlazak:
jutro što se,
svojom svježinom i tugom,
naslanja na vrata,
svjetlost
koja nepravilno ulazi u kuću
samo kroz pukotine,
užurbano kretanje,
šuštanje tkanine u gibu.

U predvorju, još jedanput, osluškujem,
odmjeravam ljubav,
dodirujem nepoznate predjele.
Dvoboj,
čiji je ishod određen,
ne traje dugo.

Uzimam kovčeg
i sve što mi pripada:
suvenire sa samo meni znanim simbolima,
žute zgužvane podsjetnike,
upute,
višestruko prepravljane planove.
Papirnati imetak.

Uzimam kovčeg,
skidam jutro s vrata
i puštam golemu svjetlost
koja nas polako razdvaja.

Raspoređujem pravilno
težinu,
kako bih mogla dugo
putovati.

DRUGA KUĆA

Budi me srebro ranog jutra.
Nikad dovoljno spremni
za njegov bljesak,
oči uporno držimo zatvorene.
Dišemo sve glasnije,
prostor se ispunjava novim
bojama i zvukovima.
Tajiti budnost
više nema smisla.

Polako nas otkrivam.
U hrabro izviđanje šaljem topla tijela
na koja se, u oštrim potezima,
hvata
prva hladnoća.

Upravo rasuti srebrni teret
daje svemu nove oblike.
Crvena magla u stablima.
Prvi automobili na ulicama.

Iz prevelikog zrcala
na sredini ormara
izvlači se
mrak.

Posljednji susret
u pregibu zavjese
sličan je samo
običnoj sjeni.
Trenutak patetične kolebljivosti,
prije pristanka
na zamjenu.

Stisnut u preostali kut sobe,
gasi se ubrzano
dio izmijenjene nježnosti.
od sinoć.

U ušima već tuče.
Zadržavam vrisak,
ustajem i
otvaram prozor.

Zavodljivo,
kao promrzlog beskućnika,
toplo me dodirne
svjetlost druge kuće.

POTRAGA ZA BLAGOM

Ne znam što nam se još može dogoditi,
sigurnost kojom plovimo
zastrašujuća je.

Sve su katastrofe predviđene
i unaprijed su otklonjeni mogući razlozi
njihova nastajanja.

Sastavljen je popis intervencija
za otklon manjih problema,
ukoliko se oni uopće pojave.
Uzbuđenje i draž pogrešaka
za nas
nisu primjereni.

Ponekad, provjerenim metodama,
ispitujemo prisutnost onog drugog.
Ti si, po običaju, zadovoljan
toplinom moga tijela
pravilnim disanjem
i tišinom.
Ja tražim
riječi.

Prvo ih tražim oko nas, pa
otvaram sve pretince u sobi,

zavirujem u najtamnije kutke.
Mozak mi radi nevjerojatnom brzinom
tražeći barem početak,
prvo slovo.
Uključujem rezervni program sjećanja,
pretražujem po svim poznatim
i nepoznatim odrednicama.
Postajem nesigurna u svoja znanja.
Kako se to radi,
pitam prijatelje.

U sveopćem užurbanom traženju,
ljubav miruje
i čeka ishod.

A riječi su
na sasvim neuobičajenom mjestu.
Neizgovorene
smotane u klupko
svezane u grube čvorove
nagomilane
teške.

Valjda me zato cio dan
boli želudac.

NEDOVRŠEN PORTRET

(sinu Filipu)

Dodijelila sam ti izabrane predjele
u kojima možeš boraviti.

Izmislila sam i pravila
po kojima možeš rasti.

Napisala stihove
u kojima mi se možeš približavati.

Sagradila sam i kuću
u kojoj se možemo susretati
na dovoljnoj udaljenosti
da se ne uplašimo.

Nepoznat mi je samo
način
na koji ćemo se voljeti.

LJUBOMORA

Uzalud čekam.
Licem se razlijeva drukčija svjetlost

s tuđih prozora
kaplje

žuto.

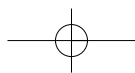
Moja odsutnost
ništa,
u njihovu trenutku,
ne poništava.

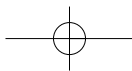
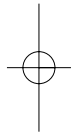
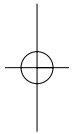
Polagano
sve sam slabija

i slobodnija.

VODENA ZRCALA

HRID

(autoportret)

More mi već odavno vjerno služi.
Moje kameno tijelo
u plavom položenom zrcalu
pojednostavljeno,
lišeno oštrih oblika i suvišnih rubova,
postaje nevjerojatno lako:

čamac bez vesala
ruke bez rukohvata
ljubav bez ljubavnika.

Modri usjeci na mom čelu
i njegovi valovi
ujutro se umire i zatežu
u glatku površinu.
Plavi, stakleni akvarel.

Počinje prividan i
prelijep osjećaj
da sve stoji
i čeka
novi početak.

SUTON

Tamni reljefi polako napuštaju
svoja tijela
pokušavajući se izravnati
sa svjetlošću na zalazu.

Parabola bolno prelazi
u pravilnu liniju.

U tom prizoru bez boje i zvuka
zauzimam posljednji oblik
za opstanak.

Točka sam
koja pokušava slijediti sunce.

NOĆ

Poput usidrenih uzdignutih čudovišta,
mrkljih od mraka
nemilosrdnijih od zatvorskih stražara,
pridržavam more.

U određenom ritmu
udara me u široke bokove
uzima moju snagu koja dršće u usjecima,
moj san o odlasku skriven u vlažnim špiljama
i pojačava svoje gibanje prema horizontu.

Lađe što su isplovile u sumrak
razaznajem još samo po bljesku mreža na mjeseceni.
Prosuti biseri na crnoj svili.
Izgubljeni?

I sve se udaljava.

Bezobzirno me ostavljaju
samu
između dva tamna zrcala.

Razapetu.

JUTRO

Prvo svjetlo pripada meni.
Na najvišem vrhu otapa se mrak,
savršen trenutak ljepote i
napokon
moje prednosti.

Potom se sve događa brzo,
jutro mi svlači crninu
izravnava bore
i hitro vuče treperave mreže
iz mora.

Ono se suosjećajno umiruje.
Za trenutak smo slični
u jutarnjoj sjeti
i statičnosti.

Tako ogoljeli i bliski
razgovaramo.

Riječi.

Riječi.

Poput drhtavih jedara,
bijeli galebovi.

STRAH

Boli li more
dodir mojih ruku
dok se milujemo
u predvečerje?

Voli li me more
dovoljno
za bezuvjetni
povratak?

ŠKOLJKA

Stisne se u najdublji kut sjajnog oklopa
kad je
iz dubina
istisne more
dovuče val
i položi na rub svijeta.

Zatvara žurno sve otvore,
uključuje krajnji program spašavanja,
gasi manje potrebna čula:
ne treba sve vidjeti
ne mora sve znati.

Teško se snalazi u gomili nepoznatih zvukova.
Diše kratko,
okreće uho prema pučini,
za svaki slučaj,

možda
naide
prekooceanski brod.

KRIŽ

Ponekad cijeli dan
stojim gordo.
More do koljena,
na kojima se hvataju alge.
Godinama prisutna
zelena nježnost.
Kao pamuk.

Ugrizi riba na stopalima.
Užarena sunčeva kruna na čelu.

Na križu
pravilno
raspoređena bol.

Ravnatežu održavam
raširenim rukama.

Spasonosni zagrljaj.

Čudim se što
na dlanovima
nema vidljivih ožiljaka.

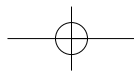
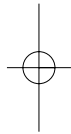
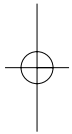
Greška u prizoru?
Ili
dobro prikrivena
stigma.

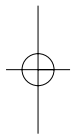
ZAROBLJENIK

Kao iskusni ljubavnik
more se iskrada iz kamene postelje.

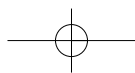
Gotovo neprimjetno prolazi znani put.
Da nema šûma pomicanja žala
koje ga odaje,
pljeskanje riba zatečenih u plićaku,
ne bih ni znala da odlazi.

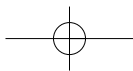
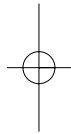
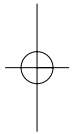
U zalog ostavlja
posrebrene vlati morske trave
oko mojih nožnih prstiju
kako bih znala
da sam njegova ljubav.

PRVI KVADRANT: HIPERBOLA

NEPOZNATO POZNATO

Znam samo
otvorit će se neka vrata,
staklena
drvena
vrata od kuće
vrata od neba.

Još ne znam
koja,
niti što je iza njih.

Ovo što je ispred
mislila sam da poznajem,

zato mi se i strah od nepoznatog
čini manjim.

Otvorit će se
i tada će sve imati smisla.
Čak i ova zgusnuta patnja
koja se gomila
na pragu
spremna
za izlaz.

HIPERBOLA

U kratko vrijeme, od jednog dana ili manje,
strmoglavili smo se s uzvišenog nedodirljivog trona
na kojem smo godinama bezbrižno stanovali.
Pitanje koje uvijek ostaje, da li nam je tamo ikada i bilo
mjesto.

Sam čin padanja bio je nalik hrabrom skakaču s mosta,
koji kasnije u zraku, obješen i ponosan, čeka da bude
podignut i pripremljen za novi skok.

Govorim samo o činu padanja, sve ostalo bilo je potpuno
drukčije.

Nismo imali nikakve konope da nas sigurno i na vrijeme
spase. Izveli smo samo snažan okret tijela u letu. Izvukli
ga u hiperbolu.

Kratkotrajno zadovoljstvo preživjelih, zaustavljenih
negdje malo iznad tla, zamijenili smo vrlo brzo s bolnim
pokušajima da ostanemo što duže u ponižavajućoj
paraleli.

LAKOĆA PLOVIDBE

Lakoća, kojom brod u rano tiho jutro plovi morem, uvijek me podsjeti na to kako sve u životu može biti i drukčije ako se dovoljno potrudimo i prihvatimo promjenu.

Sada mi se čini da bih i ja mogla prihvatiti drugi način na koji ću te voljeti.

Samo ne znam gdje ću odložiti sve one zalihe riječi i nježnosti koje još čuvam.

Škrinja koju sam dobila u nasljeđe, po ženskoj liniji ili liniji patnje, već je puna sličnog sadržaja što sam ga odlagala i čuvala za neko kasnije vrijeme; da bude izgovoreno i pokazano upravo onda kada sve drugo posrne i zakaže.

MOĆ SASTAVLJANJA

Ne sjećam se
kada je otpočelo ovo rasipanje.
Naša stoljetna ljubav
izdijeljena je
do neprepoznatljivih oblika.
Rasuta,
čeka.

Imamo komadiće,
imamo moć sastavljanja,
čujem te
kako govoriš,

dok na uskom
bijelom zidu,
između dva otvorena prozora,
drhtimo
mjesec i
ja.

EKSPONAT

Okružena žagorom ljudi
moja tuga,
besramno izložena
kao golo tijelo na trgu roblja
bez ikakva zaklona,
čeka otkup.

Vrijeme im teče ugodno i brzo
dok kupuju samo probrano i provjereno.

Vidim kako ostajem
posljednji eksponat.
Nelagoda prelazi u strah,

dat će me
u bescjenje.

NAVIKA

(prijateljima E.& K.)

Prijatelji, stvari, fotografije
sve su to zamke
u koje dobrovoljno ulazim

kad padne večer
i poželim da me zagrliš

Uspijeva mi da ostanem na rubu.
Zatvaram vrata
na mokroj ogradi oko naše kuće
kroz koju već vire anđeli.

Trenutak prije sna
zaključim
kako me stvarnost zadovoljava
i kako nema razloga
za bijeg.

NAČIN I

Vrijeđa me ova osrednjost
u koju smo se uvukli.

Ljudi koji ni po čemu
nisu bili slični nama
sada nas tješe,
primaju u svoje tabore.

Dok pričaju o nečemu
što ti i ja nikada nismo nazivali
ljubav,
pokušavamo se prilagoditi.

Proći neopaženo
pokraj
zadrijemale
zvijeri.

NAČIN II

Tebi se samo čini da me vidiš
to stvari imaju moj oblik
svjetiljka neprirodno osvjetljava
zgužvani jastuk
lice koje se smiješi u snu
nije moje.
I tako noćima
moje oči obješene na stropu
zovu me
nagovaraju na bijeg.

U apsolutnoj tišini
uz veliku koncentraciju
ponekad mi uspije
da lako podignem
svoje teško tijelo
u zrak.

I lebdim
iznad svega!

NAČIN III

More me uvijek umiri.
Ta golema ljepota,

koju upravo gledam
u zamagljenom prozoru
trajekta za kopno
u rano jutro,

govori mi
da se mora
pronaći
neki način.
Put.

Do mora.

PRVI KVADRANT: LJUBAV

Kao hiperbola
urušava se
opasno.

Dno ne dodiruje.

Mučimo se s njenim ostacima
klizeći po vremenskoj osi.

U nedogled.

LOPOČI

Noć nije dovoljno duga
za moju nijemost.
Riječi,
koje nikada neće biti izgovorene,
zaustavljene
trepere negdje
između srca
i glasnica.
Glava je već odavno odustala
od ove bitke.
Ponekad se uključi kao loš tumač,
pa sve bude još nejasnije.

Noć nije dovoljno mračna
za našu ogoljelost.
Iz tri kuta sobe
kao utvare
u šetnju izlaze
raznovrsni predmeti.
Dokazi da smo postojali.
Sve što nam se približava ima
svoju svjetlost
u kojoj
više nismo.

Besramna svjetlost.
Izdajice.

Sa dna ormara
uzimam posljednji pokrivač
tkan za hladne zimske noći.
Pokrivam nas do vrata
i više.
Vire samo oči,

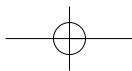
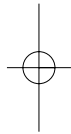
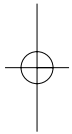
bijeli lopoči
iznad
mraka.

SVE OVE GODINE

Moja bezuvjetna ljubav
sve ove godine
sada je tvoj precizan alat
kojim nepogrešivo
određuješ količinu tuge
koju mogu podnijeti.
Mjeriš optimalno vrijeme
moje kolebljivosti
kako ipak
ne bih otišla.

Kada bi zamijenio tu moćnu napravu
i kad bi me barem
načas pogledao,
vidio bi
kako iz mojih očiju,
tiho
bez buke motora
i šuštanja jedara,

upravo isplovljava
tek odvezan
brod.

**Dosad izašlo
u biblioteci *Jutro poezije*:**

- Nikica **Krajina**: BEZIMENA RIJEKA (1999)
Željko **Bukljaš**: VJEŽBE (2000)
Ninoslav **Žagar**: VRTOVI GUSTE LJEPOTE (2001)
Joja **Ricov**: NIJE MA NARIKAČA (2001)
(Nagrada *JOSIP SEVER* za 2000)
Dražen **Katunarić**: PARABOLA (2001)

U pripremi:

- Ida **Borovac**: KAKO POSTATI MASOVNI UBOJICA
(nagrada *RUŽICA OREŠKOVIĆ* za 2000)
Sonja **Gosarić**: OČI OD ŽADA
(nagrada *RUŽICA OREŠKOVIĆ* za pojedinačnu pjesmu)
Zrinko **Šimunić**: ORGANOLIRIKA
Vesna **Krmpotić**: DRUGA STRANA NIČEGA
ANTOLOGIJA *JUTRA POEZIJE* (1964 - 2003)

Odjeci biblioteke »Jutro poezije«

Nikica Krajina:
BEZIMENA RIJEKA
(1999)

(...) Pjesma je za Krajinu artefakt jezika, Osjetljiva naprava koja vibrira u svim svojim čestim očekujući, kao u Severa, pojavu neočekivanog spoja sa zaumljem. Pa ipak taj artefakt nastao je u protoku govornog, ne razgovornog, nego govorenog, u gluhoću prostora. Biti pjesnik za Krajinu znači biti sučeljen s prostorima bez odjeka, koji daju naslutiti granicu između obostranog i onostranog. Zbog toga on toliko voli noć s kojom vodi razgovor kao s ljubavnicom, kao što, s mnogo manje pozitivnih osjećaja, mora razmjenjivati riječi i prisnosti sa smrću. Krajinina poezija tekst je otvorene tjeskobe, takve dakle koja se ne zatvara u svoju školjku, nego se izazovno obraća upitima svom metafizičkom prouzroku (...)

Zvonimir Mrkonjić (*Novi list*)

(...) Pjesme koje tako nastaju nalik su malim virovima, koji uvlače čitateljevu pozornost u svoje crno-bijele vrtložne svjetove samospoznaje i pitanja o svijetu (...)

Maja Gjerek Lovreković (*Hrvatsko slovo*)

(...) Međutim, okosnicu nalazimo u odnosu prema krik i prema ritmu. Ekspresionistički ranjiv i eufonički osjetljiv, on svoje pjesme traži i nalazi upravo na artikuliranju primarnih reakcija. S razlogom i sam spominje »teško građene stihove«, govori o »mučnom ritmu«, o »oporom plesu mesa«, o »groznom govoru« ili »groznom izgovoru«. Asonantno-disonantno spaja »krezube konzerve« i »lavež limenki«, »raže proždrljive« i »zrenje ogromne zore«, »marku mraka« i »kalibar kolibra«. U opuštenijem toku spomenut će se Préverta i Bresta (u sprezi s brijestom), zamišljati brodove bedara (»da ih u brodolome gurne...«, »graditi sretne gradove/gradove sretne poput Padova«). Ali pravi Krajina je u oporosti i u sporu, sukobljen s potencijalnim »kranoslovom riječi« i okrenut tjelesnoj participaciji: »ne budi milostiv sebi« (...)

Tonko Maroević (*Slobodna Dalmacija*)

Željko Buklijaš:
VJEŽBE
(2000)

(...) poput Buklijaša na spojenoj je granici izrazita artizma riječi, ali i tekstualne neposrednosti, što će reći da mu se »pjesnička kombinatorika« spaja i razdvaja u sustavno složeni stih svih njegovih novih i starih, te prvih »vježbi iz poezije«. (...) S pjesmom nikad nije jasno, kao što je, uostalom, immanentno čudo jezika i pojmovnika, ali će naš autor Vježbi »uvježbati i zaintrigirati svoga čitatelja, i to ne samo na jutrima poezije, nego i cijelim dnevima neba i zemlje, a čovjekom u svezi« (...)

Miroslav Slavko Mader, književnik

(...) Česte sinegdohe pravdaju svoje stilističko prebivanje u stihovima gotovo izvornim značenjem figurativnosti kada se uzima dio za cjelinu, a cjelina zamijenjuje dijelove - naime, ako je činjenica da svijet primamo i prihvaćamo u fragmentima, ti bi nas fragmenti mogli koštati svijeta (»pijana nam ulica stegnu grlo množinom lica«)... Onomatopejskim odnosom prema jeziku Buklijaš »lovi« prizore nekom čudesnom »naopakom svijješću« koja svoju lucidnost potiče u samoj izokrenutosti zbiljskog, tako da pjesme često »uplove« u ravnovjesje slike i stanja, prizora i osjetilnosti (...)

Tea Benčić (*Forum*)

(...) Ako je u »starim« i »novim« vježbama Buklijaš još svladavao zanatske premise inače raznorodnih postupaka: zvučne aglomeracije i sentimentalne evokacije, u »novim« ostvarenjima nije samo standardizirao formu (s prevladšću »gluhih« katrena), nego i našao način spajanja očudjućih i eruditskih tonova. Naravno, to nije lako uvijek uskladiti, ali nekoliko živih slika i dobro iznenađenih usporedbi svakako nadmašuju razinu pukog »književnog« služizma (...)

Tonko Maroević (*Slobodna Dalmocija*)

(...) Deskripcija se temelji na blagim semantičkim pomacima od doslovnosti prema figurativnosti što se ponajvećma iskazuje uporabom predvidivih slika, poredbi i metafora. Primjerice, pjesma »jesen« uzglobljena je oko nekoliko dosta tipičnih pojedinosti - zgrada, fasada, opalog lišća i psećeg laveža. Preteže intimistički ton - nema velikih poruka, glasnih zaziva, izravnog obraćanja. Buklijašev lirski junak se isključivo bavi argumentacijom vlastite samoće i percepcije (...)

Krešimir Bagić (*Utarnji list*)

**Dražen Katunarić:
PARABOLA
(2001)**

"Parabola" je poema, a samoj poemi u zbirci prethodi desetak pjesama i *Triptih o nedostajanju*. Taj je uvod prije same poeme poput poetskog predgovora o autoru, o subjektu, o egzistenciji (posebno jedna pred-pjesma, i sama poema pod naslovom "*Ženi koja je kriknula za mnom blizu kolodvora u Seteu*") - kako kaže urednik knjige Saša Meršinjak - "o osobi snažnog i rafiniranog senzibiliteta koji se okomio na florealno-animalistički svijet prirode" - a ako smijem dodati - okomio se ne bi, kada istu takvu *prirodu* u sebi ne bi imao, kada je ne bi u svijetu prepoznavao, kada iz tog florealno-animalističkog svijeta ne bi čitao povijest ljudsku: dostojanstvenu i sramnu, prljavu i čistu, radosnu i bolnu .

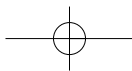
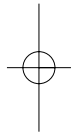
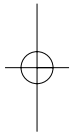
Tea Benčić Rimay (*Tvrđa*)

Smislenost riječi u poeziji zasniva se za Katunarića na uvjerenju o njezinu spiritualnom poslanju. Krivo bi međutim bilo shvatiti ovog pjesnika u smislu ideologijske opredijeljenosti za određenu religioznu doktrinu. Posve naprotiv, u njega je prisutna urođena vjera u svetost života, bliska stajalištima nekih istočnih religija. Mnoge Katunarićeve pjesme izrijekom pripadaju vrsti psalma koji se u njegovu slučaju može protumačiti kao "pjesanca u pomoć", jednokratna molitva koja hvata smisao prolaznog trenutka, gonetanja nekog nesvesnog poriva.

Zvonimir Mrkonjić (*Novi list*)

Katunarićeva, u biti, kvalitetna poezija, proizlazi iz dosta širih izvora, iz raznoraznih tradicija, ponajprije iz francuske (Char, Michaux, Valéry), ali i drugih, opet bih spomenuo Montalea. (...)Kao kakav alkemičar zalutao u dvadeset i prvo stoljeće Katunarić odlazi na livadu, koja je posvećeno mjesto njegovog univerzuma i tamo pokušava naći potpuno zadovoljenje. Livada, žutozeleno prostranstvo prirode njegova je druga scena, sveto mjesto, tajna - koju nipošto ne smije izreći do kraja. Stoga i njegovo poetsko pismo postaje hermetično, zatvoreno, parabolično, puno tajnih alkemijskih simbola, lažnih i stvarnih putokaza.

Rade Jarak (*Vijenac*)

Knjga šesta
Diana Burazer
DRUGA KUĆA

Nakladnik:
Tribina JUTRO POEZIJE, Jurišićeva 16, Zagreb

Za nakladnika:
Saša Meršinjak

Lektor:
Blaga Aviani

Grafički i tehnički urednik & korice:
Zlatko Rebernjak

Priprema za tisak:
FiDiPiD, Zagreb

Tisak:
Tiskara STAJER-GRAF, Zagreb

Naklada:
800 primjeraka

© Copyright Tribina *Jutro poezije*, 2003.

Nanaslovnici
Prizor na srebrnoj škrinji sv. Šimuna, 1380. god.

Fotografija autora:
Jerko Grubišić

DIANA BURAZER

rođena je 1953. godine
u Zagrebu.

Završila je teorijsku matematiku na
Prirodoslovno-matematičkom
fakultetu u Zagrebu.

Živi i radi u Zagrebu.

Dosad je objavila knjige poezije:
Nesvanjivo (1974.),
Četvrti zid (1984.) i

Na odmorištu između dva svijeta (1994.).

Zastupljena u raznim antologijama,
dobitnik više književnih nagrada,
član DHK.

Pjesme prevedene na francuski,
engleski, njemački, poljski.